

ἀναγκαῖον νὰ ἀναφέρω ἐκ χώρας, ἴσως σχεδὸν κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν πρὸς τὴν Τσακωνίαν μόνον τὰ ἐξῆς: Βρέστωνά, Βαρβίτσα, Ἀράχωβα, Βερβενά, Δολιανά, Μαδικλίνα, Βέρζοβα, Μάγκουλα, ὀνόματα, ἅτινα φέρουσιν ἐναποτετυπωμένον ὡς οἶόν τε ἐμφανέστερον τὴν σλαυικὴν αὐτῶν καταγωγὴν. Μόνον λεπτομερὲς ἐξέτασις ἀπάντων τῶν ὀνομάτων θέσεων συμπάσης τῆς Πελοποννήσου θὰ διαφωτίσῃ ἡμᾶς περὶ τῆς ἀναλογίας ταύτης ἐν ἐκάστη χώρᾳ. Βέβαιον ὅμως εἶναι τὸ ἐξῆς: Ἡ Τσακωνία ἔμεινεν ἑλληνικὴ, εἰσέδυσαν δὲ εἰς τὴν χώραν σλαυικὰ στοιχεῖα λίαν διεσκορπισμένα. Τοιαύτη μεμονωμένη τῶν Σλαύων εἰσβολὴ δὲν εἶναι ἀξία ἀπορίας, διότι καὶ δυτικῶς τοῦ Πάρνωνος κατόικουν Σλαῦοι. Ὡσαύτως δὲν πρέπει ν' ἀπορῶμεν βλέποντες π. χ. ὅτι ἐν τοῖς Β. τῆς Τσακωνίας εὐρηναὶ Σλαῦοι, ὡς πρὸ παντὸς καταδείκνυσθαι τὸ ὄνομα τῆς θέσεως Μελιγοῦ. Ἰσως δὲ οὕτως ἐξηγεῖται καὶ τὸ γεγονός, ὅτι ἡ Καστανίτσα καὶ ἡ Σίτενα (ἐν τοῖς ΒΔ.) ἔχουσι διάλεκτον λίαν συγγενῆ πρὸς τὴν χυδαίαν ἑλληνικὴν (πρὸβλ. Deffner Gram. 173). τὰ χωρία ταῦτα (βεβαίως δὲ ἡ Σίτενα) προσεδιήθησαν ὑπὸ κύματος τῆς σλαυικῆς πλημμύρας, καὶ ἀπώλεσαν ὡς ἐκ τούτου πλείονα ἐκ τῆς ἰδίας αὐτῶν συστάσεως ἢ ὅσον οἱ ἄλλοι Τσάκωνες· εἴτα δὲ ἐνισχύθησαν ὑπὸ Ἑλλήνων ἐποίκων. οὕτως ὥστε ἡ διάλεκτος αὐτῶν δὲν ἔμεινε πλέον καθαρά. ἀλλ' ἀντικατεστάθη ἐν μεγάλῳ βαθμῷ διὰ στοιχείων τῆς χυδαίας ἑλληνικῆς.

Ἐπειδὴ καὶ ὁ Φαλμεράγερ ἀποδέχεται ἐν ἀπόσῃ τῇ ἀνατολικῇ παραλίᾳ ὅτι οἱ ἀρχαῖοι κάτοικοι ἐξηφανίσθησαν, ἠναγκάσθη νὰ ἐξαγάγῃ τὸ συμπέρασμα ὅτι οἱ ἐκ τῆς γλώσσης αὐτῶν ὡς καθαροὶ Ἕλληνες μετῴκησαν εἰς τὴν σημερινὴν αὐτῶν κατοικίαν μετὰ τὴν εἰσβολὴν τῶν Σλαύων· ἐπειδὴ ὅμως ἡ βᾶσις εἶναι ἐσφαλμένη, τούτου ἕνεκα δὲν ἔχομεν ἀνάγκην ὅπως φροντίζωμεν περὶ τοῦ συμπεράσματος· δὲν εἶναι ὅμως περιττὸν νὰ ἐξάρωμεν ὅτι ἀποδοχὴ τοιαύτης εἰσβολῆς στερεῖται πάσης ἀποδείξεως¹.

Πόθεν μετῴκησαν οὗτοι; βεβαίως ἐκ χώρας, ἥτις ἦν λακωνικὴ.

Ἀλλ' ἀκριβῶς ἡ τοῦ Εὐρώτα κοιλάς προσεδιήθη τὰ μέγιστα ὑπὸ τῆς τῶν Σλαύων πλημμύρας· καὶ ἡ χερσόνησος δὲ τοῦ Πάρνωνος δὲν φαίνεται ἦντον τῆς Τσακωνίας ἀπληλαγμένη τῶν Σλαύων· ὥστε οὐδεμία λακωνικὴ χώρα ὑπάρχει οὐδὰ ὀλιγώτερον σλαυικὴ ἢ τὰ ὅρη τῆς Τσακωνίας. Ἐνταῦθα λοιπὸν καὶ μόνον ζητητέον τοὺς ἀπογόνους τῶν ἀρχαίων ἑλλήνων κατοίκων, τῶν ἐλευθερολακωνῶν. Διότι δυσκόλως δύναμεθα νὰ ἱσχυρισθῶμεν ὅτι οἱ Τσάκωνες πρὸ τῶν Σλαύων ἴσως ἀπεχώρησαν πανδημεὶ μέχρι Κωνσταντινουπόλεως, ὅτι ἀνέμειναν ἐκεῖ μέχρις οὗτοι οἱ Σλαῦοι ὑποταχθῶσι καὶ πάλιν, καὶ εἴτα μετὰ τινὰς ἐκατοντάδας ἐτῶν ἐξήτησαν καὶ πάλιν τὰ ὑψηλὰ αὐτῶν ὄρη, χωρὶς νὰ ἀπολέσωσι τι ἐκ τῆς ἰδέας αὐτῶν φύσεως (Eigenart), σημειωτέον τοῦτο καλῶς.

Ὡς βέβαιον δέον νὰ θεωρῆται τὸ ὅτι οἱ Τσάκωνες

κατόικουν πρότερον χώραν μᾶλλον ἐκτεταμένην¹. Ἄν ὁ Βιλοαζὼν ἔχει ἀκριβεῖς πληροφορίας, καὶ κατ' αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς χρόνους αὐτοῦ φκουν μέχρι τοῦ Ἀγίου Πέτρου καὶ τοῦ Καστρίου. Ἐκ τῆς παρὰ τῷ Κρουσσίδῳ σημειώσεως τοῦ Γκέραλχ «inter Naupliam et Monembasiam» φυσικῶς τῷ λόγῳ δὲν πρέπει νὰ ἐννοήσωμεν ἅπασαν τὴν ἀνατολικὴν ἀκτὴν μεταξὺ τῶν ἀναφερομένων πόλεων, διότι καὶ τότε ἐπὶ εὐρείᾳ ζώνῃ, ἀπὸ τοῦ κάτω Εὐρώτα μέχρι τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς ἦν ἀλδανικὴ. Ὡς καὶ τὸ ὑπὸ τοῦ Φραντζῆ ἀναφερόμενον, ὅτι ἡ Κυπαρισσία (ἥτοι τὸ σήμερον Κυπαρίσι) εἶναι τὸ νοτιώτατον τῆς Λακωνικῆς χωρίον, εἶναι πιστευτόν. Πόση ἦν ἡ ἔκτασις τῆς χώρας τῶν Τσακῶνων πρὸ τῆς εἰσβολῆς τῶν Ἀλδανῶν, τοῦτο δὲν καθορίζεται· ἐκ τοῦ χρονικοῦ τοῦ Μωρέως δέον νὰ συμπεράνωμεν ὅτι ἡ τσακωνικὴ χώρα ἐξετείνετο κατὰ πλάτος μέχρι Χέλου, ἥτοι ἅπασα ἡ χερσόνησος μέχρι τοῦ ἀκρωτηρίου Μαλέα δέον νὰ ἀποκλεισθῇ². Ἡ ἐξέτασις καὶ τῶν ὀνομάτων τῶν θέσεων τῆς χώρας ταύτης θὰ διασαφήσῃ καὶ τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐλπίζω δὲ ὅτι θὰ ἐπανεέλθω ἐπὶ τοῦ θέματος ἐν ἰδιαιτέρᾳ πραγματείᾳ.

Ἡ βᾶσις, εἰς ἣν ὁ Χόψη καὶ ἄλλοι ἱστορικοὶ ἀποδίδουσιν ἰδιάζουσιν σπουδαιότητα, ὅτι δηλαδὴ ἡ Βενετία χαρακτηρίζει τὴν παραλίαν ὑπὸ τὸ ὄνομα «Σκλαδωνία τοῦ Μωρέα», κατ' ἐμὲ δὲν ἔχει ἰδιάζου σημασίαν· ὅτι ἐν τῇ χώρᾳ βορείως τῆς σημερινῆς Τσακωνίας εἰσέβαλον Σλαῦοι, τοῦτο εἶδομεν ἤδη. Καὶ ἐν τοῖς περιχώροις τῆς Μονεμβασίας φκουν Σλαῦοι, ὀρηθέντες ἐκ Χώλου, κέντρον τῶν σλαυικῶν ἀποικισμῶν. Οὕτω λοιπὸν οἱ Ἑνετοὶ ἐκ τινῶν μερῶν τῆς ἀνατολικῆς ἀκτῆς ἐπεξέτειναν τὸ ὄνομα Σκλαδωνία ἐφ' ὅλης τῆς παραλίας. Τὸ ὅτι δὲ οἱ Ἑνετοὶ ἐφήρμοσαν χαρακτηρισμὸν χώρας ἐθνογραφικῶς ἀνακριδῆ, δὲν πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὡς βᾶσιν ἀποδείξεως τοῦ ὅτι οἱ Τσάκωνες εἶναι καθαρῶς Σλαῦοι, διότι τὰ πάντα μαρτυροῦσιν ὑπὲρ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς καταγωγῆς αὐτῶν. (Ἐπεται τὸ τέλος).

ΑΓΑΠΑΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΑΙΣ.

Ἦσαν τόσῳ φοβερὰ, ὅσα τῆς διηγήθη ἡ χλωμὴ γυναῖκα, ὥστε ἅμα ἔμεινε μόνη, ἐσπόγγισε τὰ δάκρυα ποὺ ἔχυσε γιὰ ξένην συμφορὰ καὶ ἐξαπλώθηκε ἔς τὸ μαλακὸ σοφάδακι τῆς, ἐνῶ τὴν ἐξέστειναν καὶ τὴν ἐφώτιζαν, τὰ ξύλα τῆς ἐστίας τὰ φλογερά.

Ἀφῆκε τὴν ξένην συμφορὰ κατὰ μέρος ὅταν νὰ τὴν ἐσάρωσε τὸ μαῦρο φόρεμα τῆς χλωμῆς γυναίκας καὶ ἄρχισε νὰ μετρᾷ τὴν ἰδική της εὐτυχία.

Τέτοιος ἀγαστής εἶνε ὁ ἄνθρωπος.

1) Μικραὶ μεταθέσεις μετὰ τὸ Πάρνωνος καὶ τῆς θαλάσσης (Deffner Archiv. 5) δὲν λαμβάνονται ὑπ' ὄψιν· ἐν πάσῃ περιπτώσει ὁ Φαλμεράγερ φρονεῖ (οὕτω τοῦλάχιστον ἐννοῶ αὐτὸν ἐγὼ) ὅτι ἐγένετο ὀλικὸς νέος ἀποικισμὸς τῶν Τσακῶνων ἐν τῷ ὑπὸ τῆς ἱστορίας μαρτυρουμένῳ ἐδάφει αὐτῶν.

1) Παρβ. γενικῶς Thierch α. α. O. 569 Deville 18 f.

2) Ἐνταῦθα παραπέμπο εἰς τινὰ μόνον χωρία τοῦ Χρονικοῦ: Buchon Chroniques étrangères S. 51. 107. 108 116, 116, 129, 15 (Ἄλλως, ὅπως ὅμως ἐσφαλμένως, συμπεραίνει ὁ Φίλιππον S. 38).

‘Ο Γεώργος της, τὴν λατρεύει!! Τί καλὸ ἔκαμε γιὰ ν’ ἀγαπηθῇ τόσο πολὺ; τίποτε. Αὐτὸ τὸ ἔβλεπε ὁλοφάνερα, πῶς δὲν εἶχε κἀνένα ξεχωριστὸ χάρισμα. Εἶνε εὐμορρη· μὰ δὲν εἶνε πάλιν καὶ θεά! ἔχει καλὴ καρδιά, μὲ μικρὴ καρδιά, τόσο στενόχωρα τόσο ἰδιότροπα πλάσματα, ποὺ μόνον τὸ Γεώργου της χωρεῖ καὶ συμπαθεῖ ὅμως καὶ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους. Μὰ τί ἔκαμε γιὰ νὰ ἀποδείξῃ αὐτὴν τὴν ἀγάπη;

Ἦρχοντο στιγμαί, ποὺ αἰσθάνονταν παράξενη ὁρμή, νὰ τοῦ ἀποδείξῃ μὲ ἔργα αὐτὴν τὴν μεγάλη ἀγάπη, ποὺ ἐσκίαζε μὲ τὰ μεγάλα φυλλώματά της, κάθε ἄλλη ἀγάπη.

Μισοέκλειε τὰ καστανὰ ματάκια της τότε καὶ ὠνειροπολοῦσε περιστάσεις, ποὺ θὰ ἀποδείκνυε ἔς τὸ Γεώργου αὐτὴν τὴν ἀγάπη. Ἄν ἡ ζωὴ του διέτρεχε ἔξαφνα κίνδυνον καὶ ἐχρειάζετο ἡ ζωὴ της, γιὰ νὰ τὸν σώσῃ, θὰ ἐδίσταζε; ὄχι. Θὰ ἔκαμνε τάχα μεγάλο κατόρθωμα; ὦ πολὺ μεγάλο ἀλήθεια. . . . ἀπλούστατα, θὰ ἀντέγραφε μιὰ γυναῖκα τῆς ἀρχαιότητος. μήπως ἡ Ἀλκηστις δὲν ἔκαμε τὸ ἴδιο πρᾶγμα. . . .

Μὰ τί καλὸς, θεέ μου αὐτὸς ὁ Γεώργος!! τί καρδιά ἀγγέλου. . . . δὲν ξεύρω, δηλ. δὲν μπορῶ νὰ ξεδιαλύσω ἂν τὸν ἀγαπῶ περισσότερο ἢ ἂν τὸν θαυμάζω! Μὰ ποτὲ δὲν μοῦ ἔριψε αὐστηρὰ ματιά! Θυμοῦμαι τὸν μακαρίτη τὸν πατέρα· καλὸς ἀνθρώπος, μὰ σοῦ εἶχε ἓνα θυμό. . . . πολὺ τὴν πίκραινε τὴν μητέρα, τὴν καὶ μὲνη. Τὸ φαγί, πότε τὸ εὑρίσκε ἀλμυρὸ, πότε ἀνάλατο· ἀκόμη καὶ ἡ ροδακινιά ἂν δὲν ἔκαμνε ἄφθονα ροδακίνα, εὑρίσκε! πῶς ἔπταιε λιγάκι ἡ μητέρα. Ὁ Γεώργος δὲν ἔχει χολή.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ.

ΠΟΙΚΙΛΗ ΔΙΑΛΕΞΙΣ.

Γράψαντες ὅσα ἐγράψαμεν ἐν προτέρῳ φύλλῳ περὶ τῶν παρ’ ἡμῖν ἐκάστοτε ἐγειρομένων καὶ ἄρτι δ’ ἀναφανισσών συζητήσεων περὶ πρακτικῆς διαρρυθμίσεως τῆς παρ’ ἡμῖν μέσης παιδείσεως, ὡρμήθημεν ἐκ τῆς ἰδέας ὅτι αὐταί, καλὰ κατ’ ἀρχήν, δέον μετὰ τῆς προσηκούσης τῇ σπουδαιότητι αὐτῶν νὰ διεξάγονται μελέτης, οὐχὶ δὲ γενικῶς καὶ διὰ συγχύσεων. Ἐν τῇ Νεῇ Ἐπιθεωρήσει ὅμως Ζ. τις ἀνωνόμως ἠθέλησε νὰ σχολιάσῃ τὰ πρότερον ὑφ’ ἡμῶν γραφέντα. Πρὸς αὐτὸν ἀρκοῦσαν ἡγούμεθα τὴν ἐν τῷ Νεολόγῳ δοθεῖσαν ὑφ’ ἡμῶν ἀπάντησιν καὶ τὰς ὑπὸ ἐδικοῦ ἀνδρὸς ἐπίσης γενομένας παρατηρήσεις, δι’ ὧν καταδείχθη ὅτι ὁ Ζ. ἔπαρχεν ἐντελὴ ἀγνοίαν τοῦ θέματος εἰς ὃ ἠθέλησε ν’ ἀναμιχθῆ, ἐπομένως δὲ παρερχόμεθα ἐνταῦθα τὰ σχόλια αὐτοῦ. Ἡ δημοσιευομένη ἄλλως ἐν τῷ Νεολόγῳ μελέτη περὶ τοῦ Ζωγραφείου καὶ τῶν γερμανικῶν πρακτικῶν σχολῶν διασφαεῖ τὰ πράγματα.

Μιὰ μέρα, δὲν ἐφρόντισα νὰ μαγειρεύσω, γιὰ νὰ πῶ τὴν ἀλήθειαν, διαβάζα μιὰ συλλογὴ ποιημάτων του καὶ ξεχάσθηκα ἐπάνω σ’ ἐκεῖνα. Ἦταν σ’ ἐκείνους τοὺς στίχους χυμένη ἡ ψυχὴ τοῦ Γεώργου μου· πῶς νὰ ξεχάσω τὸν κόσμον ὅλον, καὶ πῶς νὰ θυμῇθω πῶς ἡ μαγειρεία σά μας ἔφυγε;

Ὅταν ἦλθε, μόλις τὸν ἐννοίωσα. . . . ἤμουν ἀκόμη σ’ ἄλλους κόσμους.

— Τί διαβάζεις, Μαριάνθη μου; μοῦ λέγει.

— Τὸ Γεώργου μου διαβάζω! τοῦ εἶπα καὶ τοῦ ἔδειξα τὸ πρόσωπό μου, τὸ γεμάτο ἀπὸ δάκρυα.

Μὲ ἔβλεπε μὲ συγκίνησι.

— Ἀχ! δὸς μου, Γεώργου μου, τὰ χερράκια σου νὰ τὰ φιλήσω, τὰ χερράκια ποὺ γράφουν κατὰ τὴν ὑπαγόρευσι τῆς καρδιάς.

— Ὁ Γεώργος μου ἔκλειε.

Πέρασε πολὺ ὥρα καὶ θυμῇθηκα μὲ ἐντροπὴ μου πῶς δὲν ἐφρόντισα γιὰ τὸ δεῖπνον.

— Αἱ καὶ τώρα; λυπᾶσαι γιὰ αὐτό; μοῦ λέγει μὲ ἀγαθότητα· μὲ τὰ σωστά σου λυπᾶσαι; φόρεσε τὸ καπέλο σου, νὰ πᾶμε ἔς τὸ ξενοδοχεῖο νὰ φᾶμε.

Ὅλα τὰ συγχωρεῖ, γιὰ ὅλα ἡ μεγάλη καρδιά του βρίσκει συμπάθειαν. . . . »

Σικώθηκε ἀπὸ τὸ μαλακὸ σοφὰ ἡ Μαριάνθη καὶ γλυκοφίλησε τὴν εἰκόνα τοῦ Γεώργου της, ἔπειτα γύρισε τὸ καστανὸ κεφαλάκι τις καὶ εἶδε τὴν εἰκόνα τῆς Παναγίας καὶ εἶπε μὲ χέρι σταυρωμένον.

— Εὐχαριστῶ Παναγίτσα μου. Κόψε χρόνια ἀπὸ τὴ ζωὴ μου καὶ χάρισε μέρας τοῦ Γεώργου μου.

Τὸ Figaro ἐν τινι τῶν φιλολογικῶν παραρτημάτων αὐτοῦ ἔθηκε τὸδε τὸ μουσικὸν ζήτημα: Τίνι ἀποδοτέον τὴν ἑλλειψιν ὥτως ἐν τισιν ὀργανισμοῖς; Ἡ ἑλλειψις αὕτη εἶνε πνευματικὴ ἢ φυσικὴ. Ὑπάρχει μέσον τι ὅπως δυνήθῃσι ν’ ἀκούωσι τὴν μουσικὴν οἱ μὴ τερπόμενοι εἰς αὐτήν.

Εἰς τὰς ἐρωτήσεις ταύτας ἱκαναὶ ἐστάλησαν ἀπαντήσεις ἕως δημοσιεύει τὸ Figaro ἐν τῷ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου φιλολογικῷ αὐτοῦ παραρτήματι, ὧν πρώτην τὴν τοῦ γνωστοῦ ἐνταῦθα ἐκδότου ἑλληνικῶν ἱσμάτων Bourgaull-Ducoudray. Αὕτη ἀποφαίνεται ὑπερ τοῦ δυνατοῦ ἐν τινι μέτρῳ διὰ τῆς διδασκαλίας διαγέσεως τοῦ μουσικοῦ αἰσθήματος παρὰ τοῖς τῶς στερουμένοις τοιούτου, ἄλλοι ὅμως ἄλλην ἐξηγεῖσκον γνώμην καὶ τινες δὲ ἀπέφυγον ν’ ἀποφανθῶσι, περὶ ἄλλα στραφέντες.

Ἡ ἐπὶ τῆς ὑγεινῆς ἐπιτροπὴ τῆς Ὀράνζης ἐν New-Jersey ἐτοιμοκλήσεν ἐν τοῖς ὅδοις, τοῖς δημοσίαις καταστήμασι καὶ τοῖς θεάτραις ἀγγελίαν ἀγγέλουσαν ὅτι μέχρι νεωτέρας διαταγῆς ἐνεκα ἐπιδημίας κακοήθους πυρετοῦ ἀπαγορεύεται ὁ ἀλληλοσπασμός. Κατὰ τινα παράστασιν, δὴ ὑποκρίται τοῦ θεάτρου παίζοντες κωμωδία ἐπελάθοντο τῆς ἀπαγορεύσεως, ὑπολαβόντες ὅτι ἐν τῷ θεάτρῳ δὲν ἰσχύει αὕτη, ἐρ’ ὃ καὶ συλληφθέντες ἤχθησαν πρὸ τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ἀτυνομίας. Ὁ γράφων ταῦτα δὲν πλη-

Τότε, ἀφοῦ πέρασε ἐμπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια της, ὅλη ἡ εὐτυχία της, θυμῆθηκα καὶ τῇ ξένη συμφορᾷ.

— Ἀχ ἡ καὶμένη! πῶς χλωμιάσει! τὰ καὶμένα τὰ παιδάκια της. Ἀκούς, νὰ μεθᾷ, νὰ γίνεται θηρίο, νὰ νὰ τὴν δέρνῃ, νὰ πετᾷ τὰ ποτήρια ἐπάνω στὰ παιδιὰ του καὶ νὰ ἐξοδεύῃ ὅσα κερδίζει. . . ὅτὸ καπηλειό; Ἄ τὸν ἄθλιο! Περιορίζουν τοὺς τρελλοὺς μέσα ὅτ' αὐτοὶ φρενοκομεῖα καὶ ἀφίνουν τοὺς μεθυσμένους ἐλεύθερους καὶ ὥπλισμένους! Στὴ θάλασσα, περὶ πολλὰς ψυχὰς χάνονται ἀπὸ τοὺς μεθυσμένους πλοίαρχους παρὰ ἀπὸ τῇ θαλασσοταραχῇ. Ποιὸς εἶν' ἐκεῖνος ὁ μεγάλος νομοθέτης, ποῦ θὰ τιμωρῇ μὲ δεσμὰ τὸν μεθυσμένο!

Ἡ καὶμένη ἡ γυναῖκα! — Ἄν δὲν εἶχε παιδιὰ, μοῦ εἶπε, θαύτοκτονοῦσε! » ἔχει παιδάκια, δροσερά, εὐμορφά, μὰ παιδιὰ μεθύσου!! μὲ προδίδεσι γιὰ ὅλαις τῆς ἡθικαῖς καὶ σωματικαῖς ἀρρώστιας. Τί δύναμι ποῦ ἔχουν τὰ πάθη καὶ πῶς ξεχνᾷ κανεὶς κι' αὐτὸ τὸ παιδί του, σὲ μιὰ στιγμή ἀλλοφροσύνης!

Πόσο ἄραγε νὰ τ' ἀγαπᾷ τὸ κρασί, ποῦ τὸ πίνει, ἐνῷ ξέρεי πῶς κόφτει τῆς μέραις του καὶ ποτίζει μὲ φαρμάκι τὴν οἰκογένειά του. . . .

Τόσο νὰ τ' ἀγαπᾷ;

Ἡ Μαριανθῇ, τρομαγμένη σὰν νὰ τὴν ἐφόβισε σκέψι μυστικῇ, σταμάτησε ἀντίκρυ ὅτ' ἡ εἰκόνα τοῦ Γεωργίου της.

— Ναί κ' ἐγὼ τὸ αἰσθάνομαι, ἐγὼ ἡ δειλὴ, ἡ λεπτοκαμωμένη, θὰ ἔκαμνα ἔγκλημα γιὰ τὸ Γεωργίό μου. . . . ἀλήθεια, ἂν ἡ ζωὴ του ἢ ἡ εὐτυχία του τὸ ἀπαιτοῦσε, δὲν θὰ ἐθυσίαζα μόνον τὴν δική μου ζωὴν. Αὐτός, ἀγαπᾷ

ροφωρεῖ ἡμᾶς ἂν οἱ δύο ἔρασαν ἐν τῇ κωμῳδίᾳ ἐτέθησαν ὑπὸ κάθαρσιν καὶ υπεβλήθησαν εἰς μέτρα ἀντιστηπτικά.

* *

Τὸν ἐπὶ ὄντα ὀκτώβριον τελεσθήσονται ἑορταὶ ἐπὶ τῇ ἀμφιστηρίδι τοῦ Johann Strauss ἐν Βιέννῃ. Ἐν τοῖς μέλει τῆς πρὸς διοργανῶσιν αὐτῶν ἐπιτροπῆς διακρίνονται οἱ μουσικοὶ Brahms, Goldmark, Richter, Jaher, Fuchs, Suppé, Hanslick καὶ ἄλλοι. Αἱ ἑορταὶ διαρκέσουσι ἑβδομάδα περίπου καὶ θὰ καταλήξωσι διὰ τῆς ἐκτελέσεως νέου μελοδραματίου τοῦ ἑορτάζοντος ἐπιγραφομένου *Misho*. Οἱ ἀμερικανοὶ θαυμασταὶ τοῦ « βασιλέως τοῦ valse » ἤνοιξαν κατάλογον συνδρομῶν, ὅπως προσενέγκωσιν αὐτῷ στέφανον ἐξ ἀργυρᾶς δάφνης.

* *

Ὡσεὶ μὴ ἔρχουν ὅσα ἡ κριτικὴ ἐπισώρευσε κατὰ τῆς Lourdes τοῦ Zola, ὥσεὶ μὴ ἔρχει ἡ ἐπιστολιμαία διατριβὴ τοῦ Ricard καὶ ἡ πρὸς αὐτὸν ἐν ὀνόματι τοῦ Πάπα ὑπὸ τοῦ καρδινάλιου Rambolla ἀπευθυνθεῖσα ἐπιστολή, περὶ ἧς ἐν προτέρῳ ἡμῶν ἐπιφυλλίδι ὠμιλήσαμεν, ἰδοὺ παρερχεται εἰς τὸ μέσον καὶ τὸ δημοτικὸν συμβούλιον τῆς Bartrés, διαμαρτυρούμενον δι' ἐπιστήμου αὐτοῦ ἐγγράφου ὑπογεγραμμένου καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ δημάρχου κατὰ τῶν « ψεύδεων », ἅτινα ὑπάρχουσιν ἐν τῷ νέῳ μυθιστορήματι, τῇ Lourdes, ἐν τοῖς περὶ τῆς Bernadette Saubirous. Δὲν εἶνε δυνατόν ἐνταῦθα νὰ περιλάβωμεν τὰς κατηγορίας τοῦ

τὸ κρασί, μὲ τὸν φανατισμό, ποῦ ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ Γεωργίό μου. . . .

Μήπως ἀμαρτάνω, ποῦ τὸν ἀγαπῶ τόσο πολὺ. . . .

Μὰ ἐγὼ ἀγαπῶ τὸ Γεωργίό μου, δηλ. τὸ τελειότερον πλάσμα τοῦ Θεοῦ μου· τὸν κατ' ἐξοχὴν κατ' εἰκόνα τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐκεῖνος — μὴ τὴν δική μου διάθεσι — δὲν μπορεῖ ν' ἀπαιτήσῃ ἀπὸ μένα, παρὰ μόνον πράξεις εὐγενεῖς καὶ θεαρέστους, ἐνῷ αὐτὸς ἀγαπᾷ τὸ κρασί, ποῦ τοῦ ἐνέκρωσε κάθε ἀνθρώπινον αἶσθημα.

Ἀγάπη ἀπὸ ἀγάπῃ ἔχει διαφορὰ.

Ἐξαπλώθηκε πάλιν στὸ σοφὰ καὶ ἔρριπτε τὴν ἀνῆσυχη ματιά της ἐξω. Περίμενε τὸν Γεωργίό της καὶ κάθε βράδυ ἔτρεχε νὰ τὸν προῦπαντήσῃ. Εἶδε τὸ κρίζο σακκάκι του ἀπὸ μακριὰ καὶ ἐπέταξε κάτω ὅτ' ὁ κῆπο, ἐνῷ τὴν ἐφώτιζε ὁλόκληρη ἡ ἀγάπη.

Πῶς τὸν ἀγαπᾷ.

* *

Ἀπὸ βαθειὰ ἀκούονταν κλάματα σπαρακτικά καὶ φωνὴ ἄγρια, σὰν φωνὴ θηρίου.

— Τί τρέχει; ῥώτησε ἓνας περαστικός.

Ἐκεῖνος ποῦ ῥωτήθηκε, σήκωσε μὲ ἀδιαφορίαν τοὺς ὤμους του καὶ εἶπε.

— Δὲν εἶνε τίποτε. Συνειθισμένα πράγματα. Δέρνονται πάλιν ὅτ' αὐτὸ μεθύσου τὸ σπῆτι.

— Καὶ δὲν φροντίζει κανεὶς.

— Ὅχι; δὲν ξεύρω τί κάμνει ὁ κόσμος σ' ἄλλους τύπους, μὰ ἐδῶ, τοῦλάχιστον, δὲν ἀνακατόνεται σὲ ξέναις δουλείαις. Ὁ καθένας εἶνε ἐλεύθερος νὰ διασκεδάσῃ ὅτ' αὐτὸ σπῆτι του, ὅπως θέλει.

δημοτικῷ συμβουλίου τῆς κοινότητος. ἐν ᾗ ἐβίωσεν ἡ οἰκογένεια τῆς ἀποκαλυψάσης τὴν θαυματουργὴν Παναγίαν κόρης, οὔτε τὴν ἀπάντησιν τοῦ Zola εἰς αὐτάς, ἀπάντησιν γενομένην δι' ἐπιστολῆς καταλαβούσης ὑπὲρ τὰς δύο στήλας τοῦ « Figaro » (31 αὐγούστου), ἀλλ' ἐπιτραπήτω ἡμῖν νὰ μνημονεύσωμεν τῆς ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ φερομένης ἀπαντήσεως εἰς τὴν ἐπιστολιμαίαν διατριβὴν τοῦ Ricard καὶ τὴν ἐπιστολὴν τοῦ καρδινάλιου Rambolla.

Περὶ τῆς ἐπιστολῆς τοῦ καρδινάλιου Rambolla λέγει: « Ὡς-τος ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἀληθείας, ἣν ἀπελάχτισα. Ἡ ἀλήθεια φεῦ! ποῦ εἶνε; Γινώσκω καλῶς ὅτι ὁ Παπὰς εἶνε ἀλάθητος, δὲν θέλω δὲ νὰ συζυτῶ μετὰ τοῦ Πάπα· ἀλλὰ γινώσκω ἐξαιρέτους καθολικοὺς μὴ πιστεύοντας εἰς τὰ θαύματα τῆς Λούρδης. Πολλοὶ ἐμέμφθησάν με ἀσχοληθέντα περὶ τῆς « πανηγύρεως » ταύτης, Ἡ Λούρδης δὲν εἶνε δόγμα, ἐπομένως δύναται τις νὰ μὴ πιστεύσῃ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ ἀποκαλύπτῃται πρὸ αὐτῆς. Ἡ ἀλήθεια, πεποιθα, ὅτι ἐρρήθη ὑπ' ἐμοῦ, ἐπὶ μόνῃ δὲ τῇ ἰδέᾳ τοῦ εἰπεῖν αὐτὴν, καίτοι τοῦτο δύναται νὰ μὲ βλάψῃ ».

Ἐκτὸς τούτων οἱ ἀναφερόμενοι ἐν τῇ ἐπιστολῇ τοῦ Zola ἔσπευσαν ν' ἀπαντήσωσι, τὸ δὲ νέον ἔργον αὐτοῦ προκάλεσε πλεῖστα ἐπεισόδια.

— Μὰ ἐδῶ, σκοτώνουνταν θαρρῶ ;
— Εἶνε δική τους δουλειά. Ἀγαπᾷ ὁ ἄνθρωπος τὸ κρασί.

ΑΛΕΞ. ΠΑΠΗΔΑΟΠΟΥΛΟΥ.

ΤΟ ΕΝ ΒΟΥΔΑΠΕΣΤΗ, ΣΥΝΕΔΡΙΟΝ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Ὡς προηγγέλη, συνεκροτήθη ἐν Βουδαπέστη ἄρτι τὸ συνέδριον ὑγιεινῆς καὶ δημογραφίας. Περὶ τῶν ἐν ταῖς συνεδρίαις αὐτοῦ ἀνακοινωθέντων οὐχὶ ἄσκοπον ἡγοῦμεθα ὅπως γνωρίσωμεν τοῖς ἐνδιαφερομένοις τῶν ἡμετέρων ἀναγνοστών ὅσα ἄτινα κατέστησαν ἀντικείμενα διαλέξεως ἢ ἀνακοινώσεως ἐνὸς ἐκάστου τῶν τοῦ συνεδρίου μετασχόντων ἐπιστημόνων, ἵνα οἱ βουλούμενοι δυνήθωσι πληρεστέρας τυχὸν νὰ ἀρυσθῶσι κατόπιν πληροφορίας περὶ τοῦ δεινός ἢ δεινός ἀναπτυχθέντος ἐν τῷ συνεδρίῳ ἀντικειμένου.

Ἐκ τοῦ προσχωρευτηρίου λόγου τοῦ ὑπουργοῦ τῶν ἐσωτερικῶν πληροφοροῦμεθα ὅτι ὡς ἐκ τοῦ λίαν ποιηκίλου τῆς ἡμερησίας διατάξεως τοῦ Συνεδρίου διηρέθη τοῦτο εἰς 26 διάφορα τμήματα.

Αἱ κυρίως ἐργασίαι τοῦ Συνεδρίου ἤρξαντο τὴν ἐπιούσαν, ἥτοι τὴν 22)3 αὐγούστου (ἀπὸ τῆς 9ης π. μ. μέχρι τῆς 2ας μ. μ.) Καὶ ἐν μὲν τῷ Α' τμήματι τῆς ὑγιεινῆς, οὗ πρόεδρος διετέλει ὢν ὁ καθηγητὴς διδάκτωρ Ὁθων Παρτίλ, ὁ καθηγητὴς Χάντ Μπουχνερ (τοῦ Μονάχου) ὤμιλησε «Περὶ τοῦ ἀπροσβλήτου καὶ τῆς ἐπιτυχίας αὐτοῦ». (Immunität und immunisierung), διακρίνας τὸ φυσικῶς ἀπὸ τὸ τεχνικῶς ἀπροσβλήτον καὶ ἀναπτύξας ὅτι διὰ τοῦ αἵματος (καὶ τοῦ γάλακτος) δύναται νὰ μεταβιβάσθῃ ἡ ἀντιτοξίνη καὶ σὺν αὐτῇ τὸ τεχνικῶς ἀπροσβλήτον. Ἡ ἀντιτοξίνη δὲν καταστρέφει ἀπ' εὐθείας τὸν ἰὸν τῶν βλακτηριδίων, ἀλλ' ἐνεργεῖ ἐμμέσως τῇ ἐλαττώσει τῆς ὡς πρὸς τὸς ἰὸν εὐαισθησίας ἐνίων ζώντων τμημάτων τοῦ ὁργανισμοῦ.

Καὶ ὁ καθηγητὴς Βίκτωρ Βώγκαν (ἐκ Μιχλγκάνης) ὤμιλησε περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

Τὸ Β' τμήμα ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ βιενναίου καθηγητοῦ Νοτάγκελ ἡσχολήθη περὶ τὰς ἐξῆς ἐνδιαφερούσας πραγματείας: Ἀντωνίου Δράσε (Βιέννης) «Περὶ διαδόσεως τοῦ τύφου ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν», Μ. Φλίντσερ (Κεμνίτς) καὶ Μόρφου (Λονδίνου) περὶ τοῦ αὐτοῦ, Ἰ. Βάμβα (Ἀθηνῶν) «περὶ ἐπιδημίας τύφου ἐν Ἀθήναις καὶ τῆς αἰτιολογίας αὐτῆς», Τζῶν-Χιλ (Κιγκινάτης) «περὶ ὑγιεινῆς τοῦ ποσίμου ὕδατος ὑπὸ τὴν ἔποψιν τῆς ἐπιρροῆς ἐπὶ τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ», Ἰ. Πολλάκ (Βαρσοβίας) «περὶ σχέσεως τοῦ τύφου πρὸς τὸ πόσιμον ὕδωρ», Ε. Γκορίνη (Παβίας) «περὶ νέας διγνωστικῆς μεθόδου διὰ βλακτηρίδια τύφου», Τοβία Ρεμῶ (Δουγκέρης) «περὶ τῆς διὰ τοῦ γάλακτος μεταδόσεως τοῦ τυφοειδοῦς πυρετοῦ».

Ἐν τῷ Δ' τμήματι κύριον ἀντικείμενον συζητήσεως ἀπετέλεσαν πραγματεῖαι περὶ ἐπιρροῆς τοῦ χρόνου τῆς ἐργασίας ἐπὶ τῆς ὑγείας τῶν ἐργατῶν ἐν γένει, οἷα ἡ τοῦ κυβερνητικοῦ καὶ ἱατρικοῦ συμβούλου διδάκτορος Ε. Ρότ (Ὁππέλνυς) περὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος ὤμιλησαν οἱ κκ. Α. Ακιγέ (Μπορδῶ), Η. Ναπία (Παρισίων) ὡς καὶ ὁ Ἰούλιος Φήλιξ (Βρυξελλῶν) συνηγορήσας ὑπὲρ ἐργασίας 8 — 10 τὸ πολὺ ὥρων ἐν τῇ βραύσῳ βιομηχανίᾳ καὶ τοῖς ὄρυχεῖσι.

Ἐν τῷ Ε' τμήματι ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ ἐν Λειψίᾳ καθηγητοῦ Ὁθωνος Χούμπνερ κύριον ἀντικείμενον συζητήσεως: «Αἱ τῆς θνησιμότητος σχέσεις καὶ ἐλαττώσεις τῆς θνησιμότητος παρὰ νεογνοῖς καὶ θηλάζουσιν» ὑπὸ τῶν Α. Ἐπστάιν (Πράγας), Φ. Λεδέ (Παρισίων), Ἰουλίου Ἑρές (Βουδαπέστης) καὶ Η. Α. Ὡλμπαν (Λίηδς). Ὁ Αἰμίλιος Κόννη (Βουένος Αἰρες) ὤμιλησε «περὶ ὑγιεινῆς τῶν παιδίων», ὁ Ἀλφόνσος Μοντεροόκος (Νεαπόλεως) «περὶ θνησιμότητος τῶν παιδίων ἐν Νεαπόλει» καὶ ὁ Ἰούλιος Ρουδιέ καὶ Γ. Βιλμότ (Λιέγης) περὶ τῆς θνησιμότητος τῶν θηλαζόντων.

Ἐν τῷ ΣΤ' τμήματι ὑπὸ πρόεδρον τὸν διδάκτορα Ἰούλιον Δόλιγγερ (Βουδαπέστη), ὤμιλησαν περὶ σωματικῆς ἀναπτύξεως τῶν παιδίων οἱ κκ. Ἀλβέρτος Βερβετζεβίτση (Βουδαπέστης), Α. Βανγκίνσκη (Βερολίνου) Α. Βουργερεστάιν (Βιέννης) καὶ Μάξ Γκούτμαν (Βιέννης).

Ἐν τῷ Ζ' τμήματι ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ διδάκτορος Καρόλου Τάν. κύριον θέμα συζητήσεως ὑπῆρξεν «Ἡ ἐξέλεγχις τῶν πρὸς τροφήν ἀναγκαιῶν», περὶ οὗ διὰ μακρῶν ἐπραγματεύθη ὁ διδάκτωρ Ι. Κένιγξ (Μύνστερ τῆς Οὐεστφαλίας) κηρύξας τὴν ἀνάγκην διεθνῶν συμφωνιῶν περὶ νομοθετικῶν μέτρων καὶ ὁμοειδοῦς ἐρευνητικῆς μεθόδου διὰ τὰ εἶδη τῆς τροφῆς, ὡς καὶ οἱ Η. φόν Χάμελ Ρόος (Ἀμστελδαλίου) καὶ Χάνς Χέγγερ (Βιέννης).

Ἐν τῷ Η' τμήματι, ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Λουδοβίκου Λέχνερ διάφοροι ἱατροὶ ὤμιλησαν περὶ τῶν διωρύχων ἐν ταῖς μεγαλοπόλεσιν, ἐν τῷ ΙΑ' ὁ αὐλικὸς σύμβουλος διδάκτωρ Στίχ (Νουρεμβέργης) ἐπραγματεύσατο «Περὶ μεταβάσεως ἀσθενῶν διὰ σιδηροδρόμων καὶ πλοίων», οἱ διδάκτορες Α. Στζατάρης, Εὐγένιος Μποέρ καὶ ὁ ἀνώτερος ἱατρός Ρόος «Περὶ συστηματοποιήσεως τῆς ἐξετάσεως τῶν ὀπτικῶν ὀργάνων τῶν σιδηροδρόμων καὶ τῶν ἐν ἀτμολοιοῖς ὑπαλλήλων», ὁ δὲ Αἰμύλιος Γκρός «Περὶ ἐξετάσεως τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ προσωπικοῦ τῶν σιδηροδρόμων καὶ τοῦ ναυτικοῦ».

Ἐν τῷ ΙΒ' τμήματι ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ διδάκτορος Β. Στζαχίγκη τὸ πρῶτον θέμα ὑπῆρξεν ἡ ἐπικράτης τῆς ἀντισηπτικότητος ἐν τοῖς τραυματίαις τοῦπολέμου, περὶ τούτου δ' ὤμιλησαν οἱ κκ. Μπέρνς Μάκφερστον (Γλασκώθης), Δημοσθένης (Βουκουρεστίου), Α. Φαρκὰς (Βουδαπέστης) καὶ Χέρτζοκ τῆς αὐτῆς πόλεως. Εἶτα ἐπηκολούθησαν πραγματεῖαι. «Περὶ συστηματοποιήσεως τῶν πρώτων βοηθειῶν ἐν